

ផ្ទាំងឡាយស្តីពីសហគមន៍ ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អាស៊ី

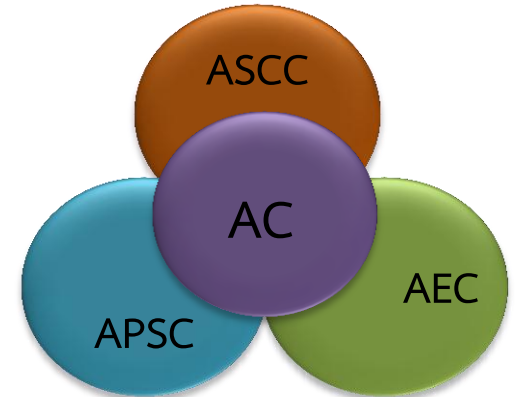
ស្ថាប័ន គាំទ្រ

រដ្ឋសភាស្តីពីការសង្កេតការណ៍ការអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មនិងសហគមន៍

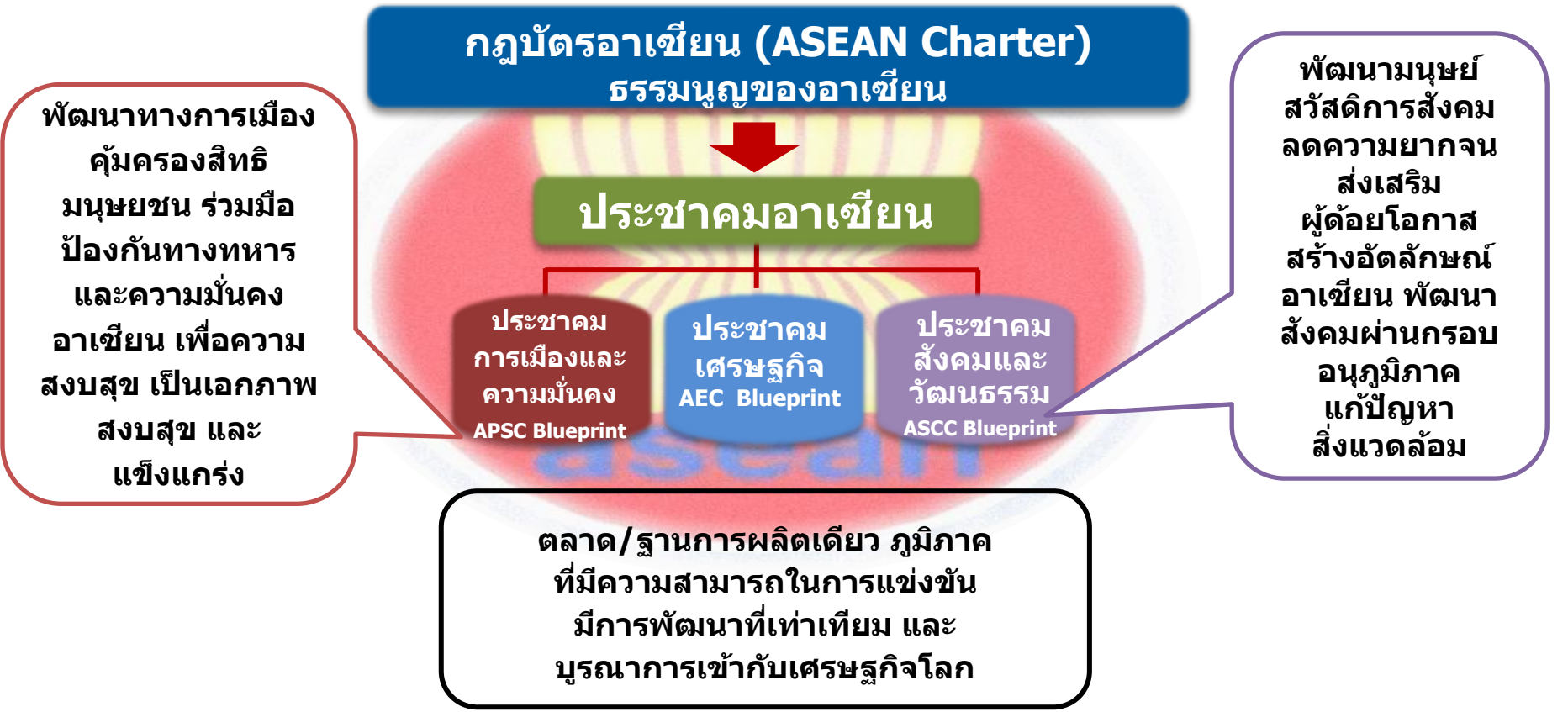
ការប្រជុំប្រចាំឆ្នាំ ២៥៥៦ ដើម្បីពង្រឹងសហគមន៍ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អាស៊ី

ថ្ងៃទី១៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២៥៥៦

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Culture Community : ASCC)

วัตถุประสงค์

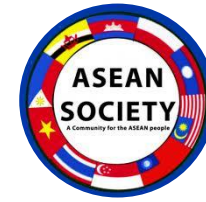
เพื่อสร้างความพร้อมของอาเซียนให้สามารถรับมือกับความท้าทายทางสังคม แก้ไขปัญหาสังคมที่ส่งผลกระทบในระดับภูมิภาคพัฒนาและเสริมสร้างสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรในภูมิภาคให้ดีขึ้น รวมถึงลดผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจของอาเซียน

เป้าหมาย

- สนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- พัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- เพิ่มพูนความเป็นอยู่ที่ดีและการดำรงชีวิตของประชาชนอาเซียน
- ส่งเสริมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง “People Center”
- ส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียน

ตัวอย่างความร่วมมือด้านสังคมของอาเซียน

ความร่วมมือด้านการศึกษา

- ▶ ปฏิญญาชะอำ-หัวหิน
- ▶ เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน

ความร่วมมือด้านแรงงาน

- ▶ ปฏิญญาการปกป้องและส่งเสริมสิทธิแรงงานย้ายถิ่น
- ▶ 8 ข้อตกลงยอมรับร่วมใน 8 สาขาวิชาชีพ

ความร่วมมือด้านสาธารณสุข

- ▶ การจัดตั้งเครือข่ายอาเซียน +3 ด้านหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
- ▶ ข้อตกลงด้านการป้องกันเฝ้าระวังควบคุมโรค และเข้าถึงบริการทางการแพทย์

ความร่วมมือด้านการป้องกันภัยคุกคามจากอาชญากรรมข้ามชาติ

: ยาเสพติด/การแก้ไขปัญหการค้ามนุษย์

- ▶ ปฏิญญาร่วมว่าด้วยการปลดอยาเสพติดในอาเซียน ค.ศ.2020
- ▶ ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในการต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะเด็กและสตรี

สถานการณ์

ทุนมนุษย์ของไทยยังมีข้อจำกัดทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

จำนวนและสัดส่วนประชากรวัยแรงงาน (15-59 ปี) เริ่มลดลงตั้งแต่ปี 2554 ขณะที่ประชากรวัยเด็ก (0-14 ปี) มีจำนวนและสัดส่วนลดลงอย่างต่อเนื่อง จะนำไปสู่การขาดแคลนกำลังแรงงานในอนาคตอันใกล้ ขณะเดียวกันก็ทำให้ภาระในการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น

สัดส่วนประชากรตามกลุ่มอายุของประเทศในอาเซียน พ.ศ. 2556

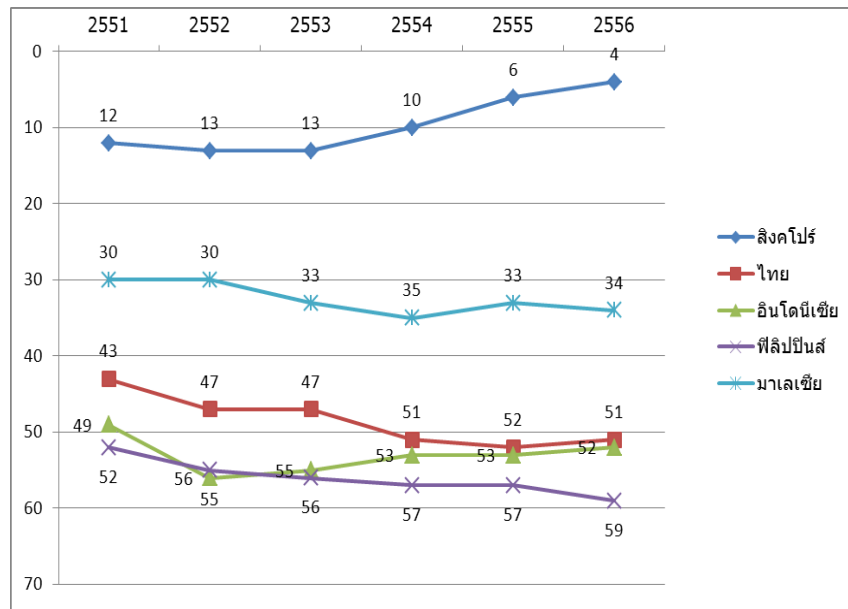
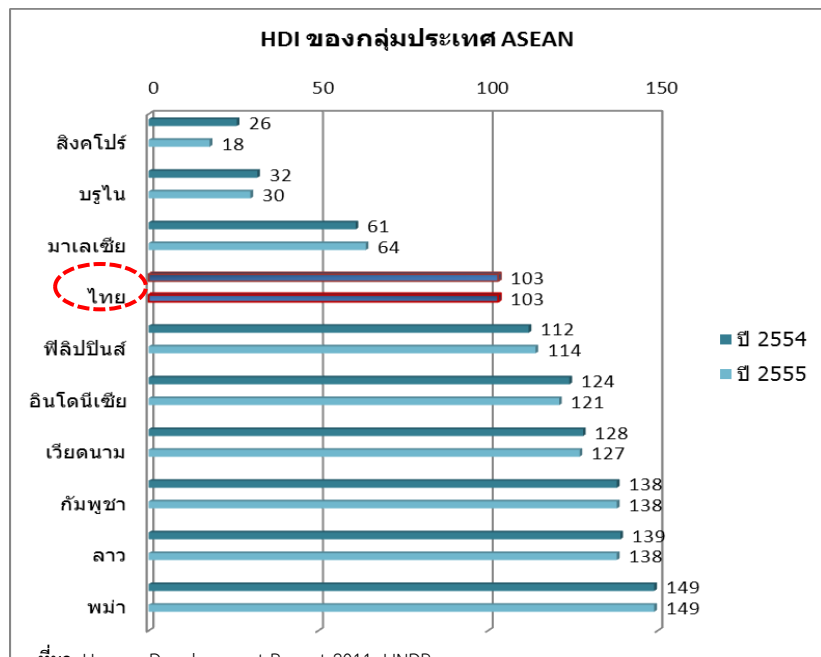
ประเทศ	ต่ำกว่า 15 ปี	15-64 ปี	65 ปีขึ้นไป
บรูไน	25.3	70.7	4.0
กัมพูชา	30.1	65.7	4.2
อินโดนีเซีย	26.1	68.1	5.8
ลาว	32.1	63.9	4.0
มาเลเซีย	29.1	65.6	5.3
เมียนมาร์	24.4	70.3	5.4
ฟิลิปปินส์	34.3	61.8	3.8
สิงคโปร์	15.6	73.9	10.5
ไทย	18.7	71.4	9.9
เวียดนาม	22.8	71.1	6.1
รวมทุกเขต	26.2	67.9	5.9

ที่มา : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

แม้ว่าการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศในอาเซียนจะมีระยะเวลาที่แตกต่างกัน แต่จำนวนและสัดส่วนของผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามบริบทของแต่ละประเทศ

“การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของไทยยังมีผลไม่น่าพอใจ เมื่อเปรียบเทียบกับนานาชาติ”

ดัชนีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ : ไทย อยู่ในอันดับ 103 จาก 187 ประเทศในปี 2554 และ 2555 เป็นรองประเทศในภูมิภาคเดียวกันและประเทศสมาชิกอาเซียน ได้แก่ ญี่ปุ่น เกาหลี ฮังการี รวมทั้งสิงคโปร์ บรูไน และมาเลเซีย มีอันดับที่ดีกว่าฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย เวียดนาม

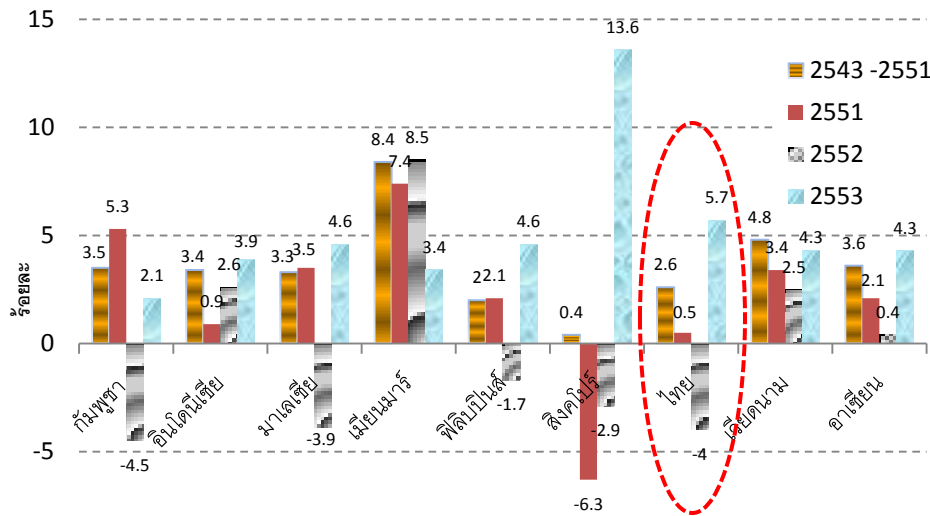

ที่มา: IMD World Competitiveness Yearbook, 2013

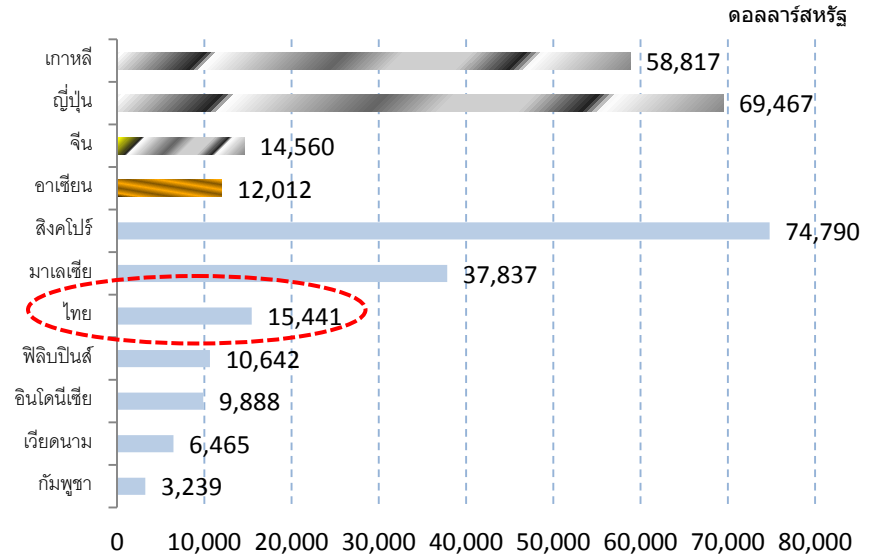
ขีดความสามารถด้านการศึกษาศาสตร์ของประเทศไทย อยู่ในระดับต่ำที่อันดับ 51 จาก 60 ประเทศ ในปี 2556 จากที่เคยอยู่ในอันดับที่ 47 ในปี 2552 ซึ่งอยู่ในอันดับเหนือกว่าอินโดนีเซีย (อันดับที่ 52) และฟิลิปปินส์ (อันดับที่ 59) แต่ยังคงด้อยกว่าสิงคโปร์ (อันดับที่ 4) ค่อนข้างมาก

ผลิตภาพ แรงงานของไทยอยู่ในระดับที่ เป็นข้อจำกัดทั้งการแข่งขันเข้าทำงาน และ
 กระบต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ รวมทั้งของประเทศโดยรวม นอกจากนี้
 แรงงานยังเสียเปรียบด้านทักษะภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศคู่ค้า

อัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยของผลิตภาพแรงงาน
 ปี 2543-2551, 2551, 2552 และ 2553 ของอาเซียน

ที่มา : International Labour Organization (2011),
 Key Indicators of the Labour Market (KILM)

ที่มา : Labour and Social trends in ASEAN 2010 :Sustaining Recovery and
 Development through Decent work, ILO Regional Office for Asia and the
 Pacific, Bangkok : ILO.2010

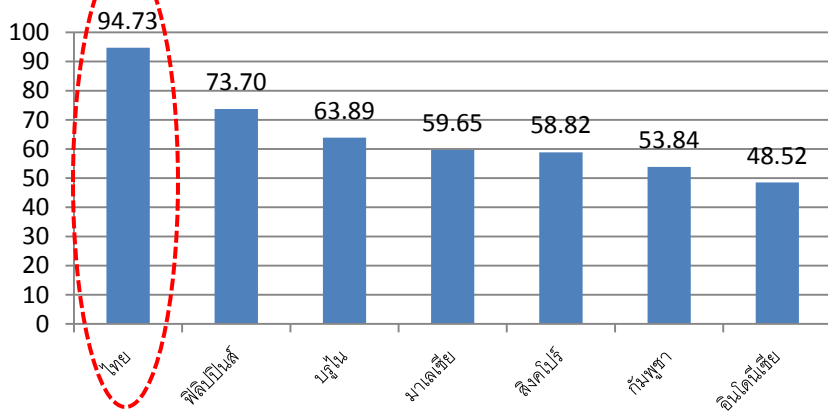
การคุ้มครองทางสังคมยังมีปัญหาการเข้าถึงหลักประกันทางสังคมในบางกลุ่ม

การพัฒนาระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ทำให้คนไทยเข้าถึงการมีหลักประกันสุขภาพอย่างทั่วถึงมากขึ้น แต่ยังมีปัญหาในเชิงคุณภาพและความเหลื่อมล้ำของการกระจายบุคลากร และความเสี่ยงด้านสุขภาพของการพัฒนาและการเคลื่อนย้ายประชากรระหว่างประเทศ

คนไทยกว่าร้อยละ 99.90 เข้าถึงระบบประกันสุขภาพและไม่มีปัญหาอุปสรรคด้านการเงิน แต่ยังมีปัญหาในเชิงคุณภาพและการกระจายตัวของบุคลากร

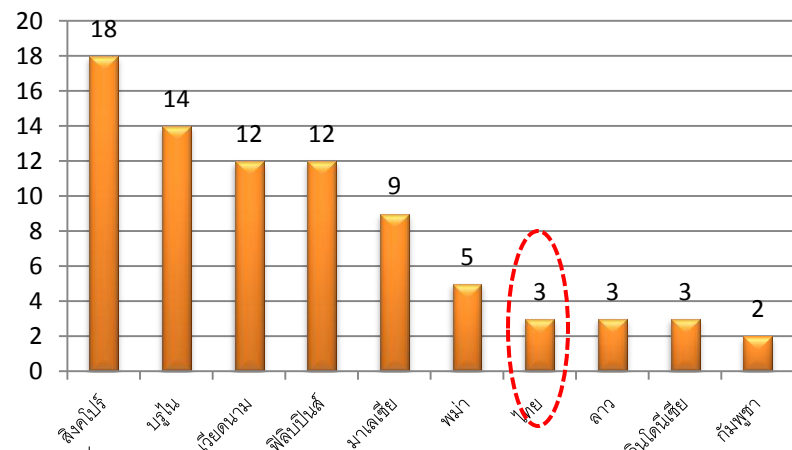
สัดส่วนของบุคลากรทางด้านการแพทย์ต่อประชากรค่อนข้างต่ำ รวมทั้งการกระจุกตัวของบุคลากรในเมืองใหญ่ นอกจากนี้ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ อาจส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพมาตรฐานบริการ

ดัชนีมาตรฐานบริการสาธารณสุข

ที่มา : www.numco.com; Health Care Index for Country for 2013

จำนวนแพทย์ต่อประชากร 10,000 คนในช่วงปี 2548-2553

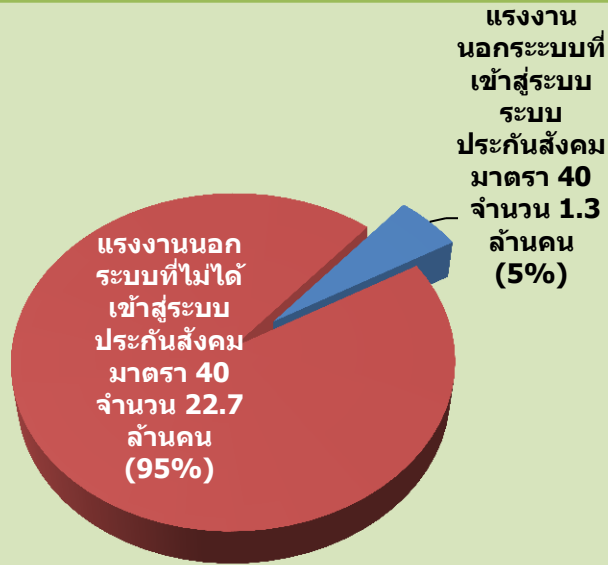
ที่มา : Human development report 2013, UNDP

แรงงานไทยเข้าถึงหลักประกันทางสังคมที่หลากหลายมากขึ้น

แต่แรงงานนอกระบบซึ่งเป็นแรงงานส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการคุ้มครองอย่างทั่วถึง

ขณะที่ระบบประกันสังคมของอาเซียนยังมีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ แรงงานข้ามชาติทักษะต่ำที่
หลั่งไหลเข้ามาในประเทศไทย ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงระบบหลักประกันสังคมไทย

แรงงานนอกระบบที่ได้รับการคุ้มครอง
ภายใต้ประกันสังคมมาตรา 40 ณ 31 ธ.ค. 2555

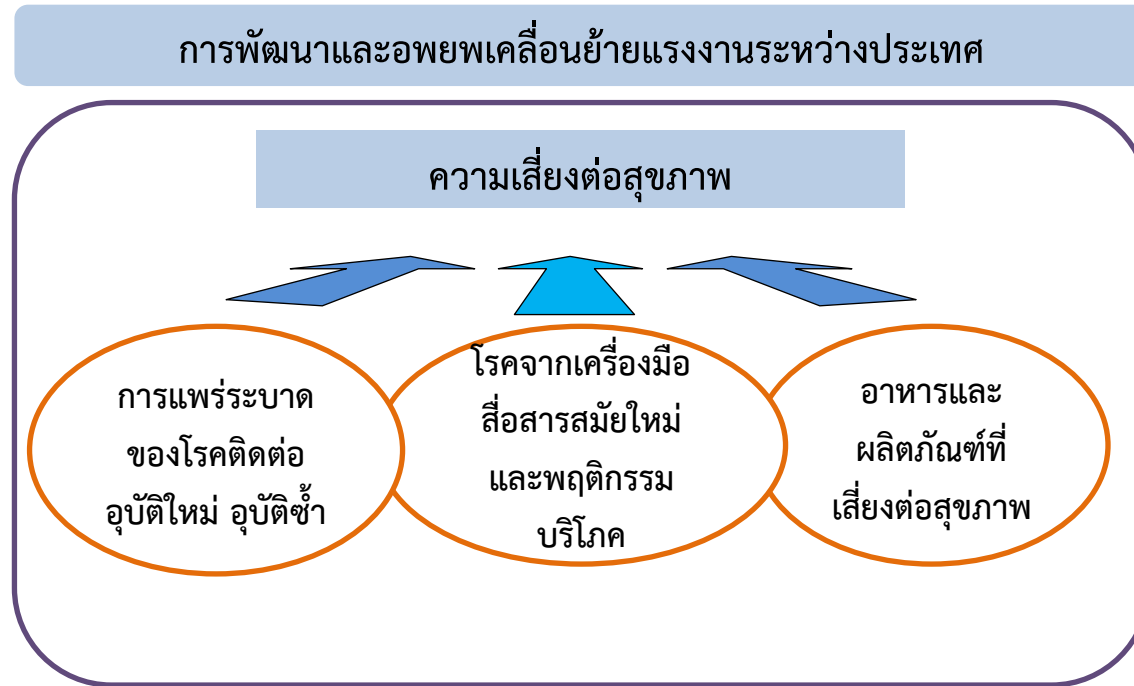

ข้อจำกัดในการเข้าถึงระบบประกันสังคม
ของแรงงานข้ามชาติทักษะต่ำ

- ระยะเวลาในการทำงานไม่เกิน 4 ปี
- ข้อจำกัดด้านเอกสาร
- ขาดความรู้ถึงสิทธิ กฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ข้อจำกัดด้านภาษา
- การหลีกเลี่ยงการดำเนินการตามกฎหมายของนายจ้าง

การพัฒนาและเคลื่อนย้ายประชากรระหว่างประเทศ จะทำให้เกิดความเครียดต่อสุขภาพมากยิ่งขึ้น

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางที่ดึงดูดแรงงานข้ามชาติเข้ามาประกอบอาชีพ การพัฒนาและอพยพเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านสุขภาพ จากการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ โรคอุบัติใหม่ อุตุนิยมวิทยา นอกจากนี้ การเปิดเสรีสินค้าและบริการ อาจทำให้เกิดการเปิดรับอาหารและผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงต่อสุขภาพ รวมทั้งอาจเกิดโรคอุบัติใหม่ที่มาในรูปแบบปัญหาสุขภาพเรื้อรัง การใช้เครื่องมือสื่อสารสมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภคและเชื่อมโยงกับมิติทางสังคมวัฒนธรรม

ปัญหาการค้ำมนุษย์มีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น และการแพร่ระบาดของยาเสพติดยังคงรุนแรง แม้จะมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาที่เข้มข้นมากขึ้น

ประเทศไทยเป็นต้นทาง ทางผ่าน และปลายทางของการค้ำมนุษย์ โดยคดีค้ำมนุษย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะที่สถานการณ์ด้านยาเสพติดในประเทศไทยยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ที่มา : Trafficking in Persons Report 2013

ประเทศไทยอยู่ในระดับที่ 2 ที่ถูกจับตามองเป็นพิเศษ (Tier 2 Watch List) เป็นปีที่ 4 ติดต่อกัน

- คดีค้ำมนุษย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เป็นคดีประเภทแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี
- การค้ำมนุษย์ที่สำคัญ ได้แก่ แรงงานประมง เด็กขอทาน การลักพาตัวเด็ก และการซื้อขายทารก
- รูปแบบการค้ำมนุษย์มีความซับซ้อนมากขึ้น และเชื่อมโยงกับปัญหาอื่นๆ อาทิ ยาเสพติด อาวุธเถื่อน การแพร่ระบาดของโรค เช่น เอชไอวี

สถานการณ์ยาเสพติดของไทย

- มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก ปี 2550-2555
- การลักลอบนำเข้ายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนของไทย
- การส่งออกสารตั้งต้นเพื่อนำไปผลิตยาบ้า และยาไอซีในประเทศเพื่อนบ้าน
- ถึงแม้จะมีการเพิ่มความเข้มข้นในการแก้ไขปัญหา แต่สถานการณ์ยังคงทวีความรุนแรง
- ขบวนการยาเสพติดมีการปรับเปลี่ยนกลวิธีใหม่อยู่เสมอ และมีกลยุทธ์ทางการตลาดที่ตอบสนองต่อผู้เสพ

ทิศทางการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบ - โอกาส — — —

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน		เปรียบเทียบกับ...
ประชากรประมาณ 600 ล้านคน	>	สหภาพยุโรป
แรงงานในตลาดASEAN ประมาณ 300 ล้านคน		ร้อยละ 50 พูดภาษาฮาวาย
การค้าระหว่างประเทศ 1.61 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ	=	6 เท่าของไทย
การลงทุนโดยตรง 50 พันล้านเหรียญสหรัฐ	=	60% ของจีน
การท่องเที่ยวระหว่างประเทศ 65 ล้านคน	=	อันดับ 2 ของโลก รองจากฝรั่งเศส

ASEAN 10 : 583 Millions of Pop.

(9 % of the world's population)

GDP 1,275 Billions USD (2% of the world's GDP)

ASEAN+3 : 2,068 Millions of Pop.

(31 % of the world's population)

GDP 9,901 Billions USD

(18% of the world's GDP)

ASEAN+6 : 3,284 Millions of Pop.

(50 % of the world's population)

GDP 12,250 Billions USD

22% of the world's GDP

STYLE การทำงานตามGENERATION/ชาติต่างๆ

Builders
66+

Boomers
46-65

**Generation
Square**

Gen X
31- 45

Gen Y
17-30

การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี

อำนวยความสะดวก สะดวกในการ เข้ามาทำงาน และพำนักร อาศัย	การเข้าเมืองและการ ทำงานของแรงงาน วิชาชีพ ยังต้องเป็นไป ตามกฎหมายระเบียบภายใน ของแต่ละประเทศ
---	--

ลดขั้นตอนการตรวจสอบ/รับรองวุฒิ
การศึกษาหรือความรู้ทางวิชาชีพ

MRAs 7 สาขา แพทย์
ทันตแพทย์ นักบัญชี พยาบาล
สถาปนิก วิศวกร และนัก
สำรวจ

- หลักเกณฑ์ เช่น
- ☐ การศึกษา ☐ การสอบ
 - ☐ ประสบการณ์
 - ☐ กระบวนการให้การยอมรับ

สมาชิกส่วนใหญ่ผูกพันเพียง
การโอนย้ายพนักงานบริษัท
ในเครือ เฉพาะกลุ่มบุคลากร
ระดับบริหารจัดการเท่านั้น

+ MRA-การท่องเที่ยว

ไทยได้จัดทำหลักสูตร
ท่องเที่ยวแห่งอาเซียน
สำหรับ 32 ตำแหน่งงาน
ใน 6 สาขา เพื่อเป็น
มาตรฐานและแนวทางการ
พัฒนาบุคลากรในประเทศ

- 1.Travel Agencies
- 2.Tour operation
- 3.Front Office
- 4.House Keeping
- 5.Food Production
- 6.Food and Beverage services

แนวทางการสร้างสังคมไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

การสร้างสังคมไทยที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพโดยเร่งยกระดับทรัพยากรมนุษย์

ยกระดับคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาทั้งระบบ ตลอดทุกช่วงวัย

- กำหนดคุณภาพและมาตรฐานผู้เรียนในลักษณะผลลัพธ์การเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตรให้ได้ มาตรฐานสากล เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันการศึกษา จัดการเรียนการสอน Project Based Learning (21 century skill)
- ยกระดับมาตรฐานอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา โดยสนับสนุนบทบาทของผู้ประกอบการ การขยายความร่วมมือการจัดการศึกษาทวิภาคีและสหกิจศึกษา
- การจัดทำแผนการผลิตบุคลากรเพื่อตอบสนองต่อตลาดแรงงานอาเซียน และปรับเวลาเปิดปิด ภาคเรียนของสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับอาเซียน

เร่งเพิ่มศักยภาพแรงงาน ไทยและสร้างโอกาส การมีงานทำ

- มุ่งยกระดับคุณภาพแรงงานโดยร่วมกับรัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษาและฝึกอบรม
- พัฒนาแรงงานให้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ทำงานกับกลุ่มคนที่แตกต่างหลากหลาย พัฒนาแรงงานที่มี ความสามารถสูง การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
- สนับสนุนการใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานที่เชื่อมโยงกับค่าตอบแทนตามสมรรถนะ
- การส่งเสริมการขยายอายุเกษียณ และขยายโอกาสการมีงานทำสำหรับผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ
- จัดระเบียบแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน และกำหนดแนวทางการบริหารแรงงานข้ามชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

เร่งพัฒนาทักษะ ภาษาอังกฤษ ควบคู่กับการ พัฒนาทักษะภาษาของ ประเทศเพื่อนบ้าน

- เร่งพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะกลุ่มจังหวัดตามแนวเศรษฐกิจชายแดน
- สร้างเครือข่ายอาสาสมัครผู้มีความรู้ความสามารถภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาประชาชนทั่วไป
- เพิ่มช่องทางการเรียนรู้ผ่านสื่อต่างๆ ที่สามารถเข้าใจง่าย ความสามารถเข้าถึง ICT

แนวทางการสร้างสังคมไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

การสร้างสังคมไทยที่มีการคุ้มครองทางสังคมอย่างทั่วถึงครอบคลุมทั้งคนไทยและคนต่างชาติ

เสริมสร้างคุณภาพในการให้บริการสุขภาพ

- ส่งเสริมและ พัฒนาการวิจัยทางการแพทย์และสร้างนวัตกรรมการให้บริการรักษาพยาบาลควบคู่กับการปรับปรุงจุดอ่อนด้านภาษา
- ส่งเสริมให้หน่วยงานโดยเฉพาะในระดับพื้นที่มีแนวทางในการให้บริการและสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างเป็นระบบในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขขั้นมูลฐาน เพื่อป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ และลดผลกระทบต่อการให้บริการรักษาพยาบาลคนไทย

เร่งจัดการแรงงานให้ได้รับการคุ้มครองอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

- พัฒนาระบบประกันสังคมให้เข้มแข็ง และผลักดันให้แรงงานนอกระบบเข้าเป็นสมาชิกของระบบประกันสังคมมากขึ้น
- ปรับปรุงเงื่อนไขหลักเกณฑ์การเข้าถึงหลักประกันสังคมของแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย

เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันภัยคุกคามจากการค้ามนุษย์และยาเสพติด

- ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ ติดตามการเคลื่อนไหวและ พัฒนาการกระบวนการค้ามนุษย์และยาเสพติด ทั้งในประเทศ ตามแนวชายแดน และภูมิภาคอย่างใกล้ชิด เพื่อให้รู้เท่าทันสถานการณ์ และสามารถกำหนดแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนแบบบูรณาการความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งภายในประเทศ ภูมิภาค และระดับสากล
- OSCC 1300 (ค้ามนุษย์ วัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อม แรงงานเด็ก ความรุนแรงในครอบครัว/สังคม)

สร้างอัตลักษณ์อาเซียน / การลดความเหลื่อมล้ำ

- Learning and Sharing society
- ความหลากหลายคือ Assets ที่มีค่าของคนไทยและประชาคมอาเซียนที่ต้องแปลงเป็นทรัพยากรเพื่อคนอาเซียนและอยู่ในอัตลักษณ์ของตนเอง โดยไม่ถูกกีดขวางในการดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์นั้นๆ

ขอบคุณ

www.nesdb.go.th

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่ 11

เป้าหมาย

งานที่มีคุณค่า (Decent Work)

การส่งเสริมให้คนได้ทำงานที่มีคุณค่า เพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี

- ✓ การมีโอกาสรายได้ (opportunity and income)
- ✓ การมีสิทธิในด้านต่าง ๆ (rights)
- ✓ การได้แสดงออก (voice)
- ✓ การได้รับการยอมรับ (recognition)
- ✓ ความมั่นคงของครอบครัว (family stability)
- ✓ การได้พัฒนาตนเอง (personal development)
- ✓ การได้รับความยุติธรรม (fairness) และ
- ✓ การมีความเท่าเทียมทางเพศ (gender equality)

การสร้างความสุขให้คนในองค์กร
Happy workplace

